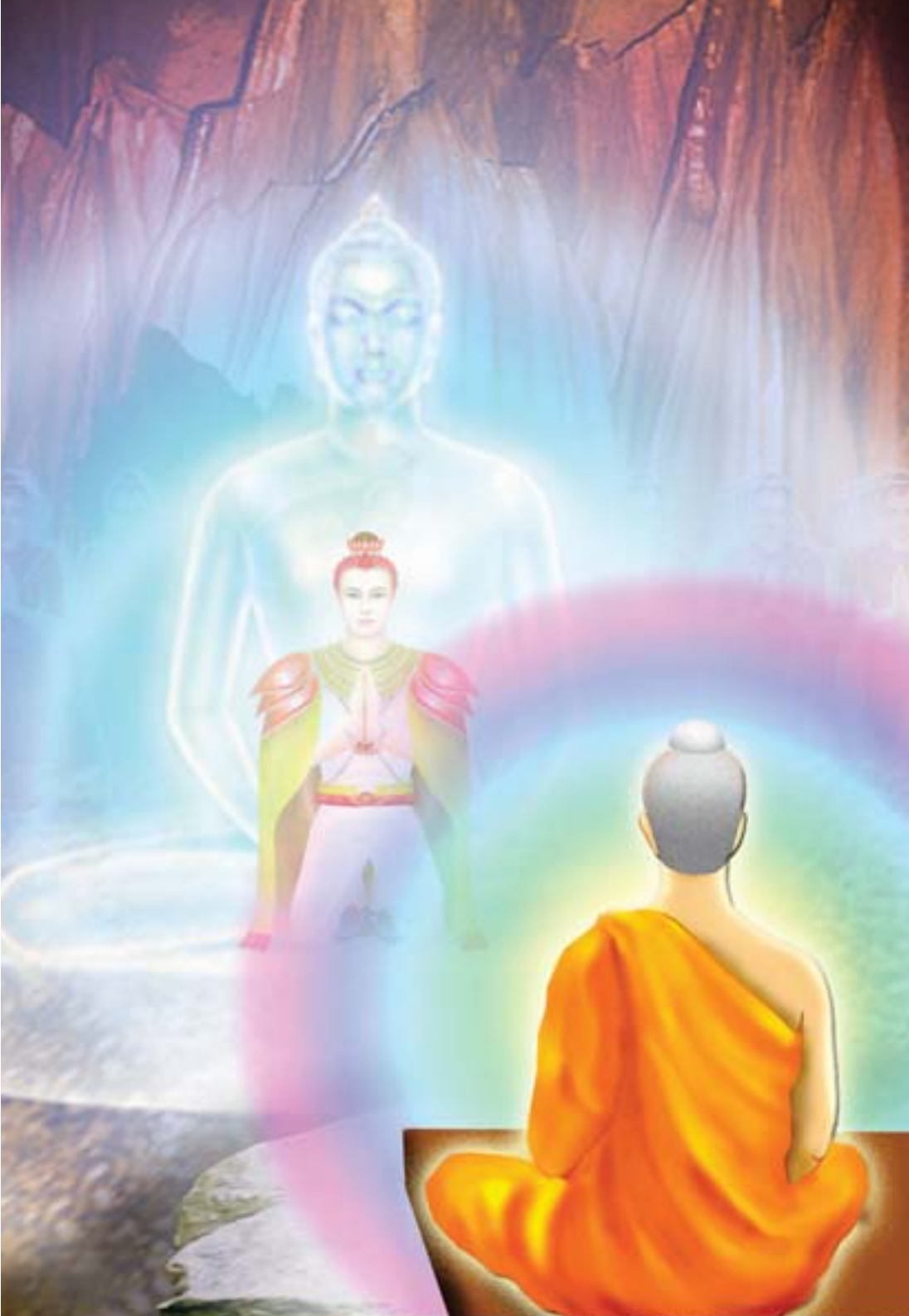




ท น ท ำ ง

สู่ ส ว ร ร ต์ นิ พ พ ำ น

บุคคลปรารถนาอยู่ซึ่งอายุ ความไม่มีโรค วรรณะ สวรรค์
ความเกิดในตระกูลสูง และความยินดีอันโอฬาร พึงบำเพ็ญ
ความไม่ประมาท บัณฑิตทั้งหลายย่อมสรรเสริญความไม่
ประมาทในบุญกิริยาทั้งหลาย บัณฑิตผู้ไม่ประมาท ย่อมยึดไว้
ได้ซึ่งประโยชน์ทั้ง ๒ คือประโยชน์ในปัจจุบันนี้ และประโยชน์
ในภพหน้า เพราะยึดไว้ได้ซึ่งประโยชน์นั้น ปราชญ์ผู้มีปัญญา
ท่านจึงเรียกว่า บัณฑิต





หนทางสู่สวรรค์นิพพาน

๓๑๔

เป้าหมายอันสูงสุดของมวลมนุษยชาติ คือ การฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง จนเข้าถึงกายธรรมอรหัต เป็นพระอรหันต์ผู้หลุดพ้นจากอาสวกิเลสทั้งปวง กายธรรมอรหัตนี้ เป็นกายที่คงความเป็นอมตะ มีแต่สุขล้วนๆ ไม่มีทุกข์เจือปนเลย เป็นสุขที่กว้างขวาง ไม่มีประมาณ นี่คือนิยามชีวิตของทุกๆ คนในโลก ที่เราจะต้องเข้าถึงให้ได้ด้วยการฝึกใจให้หยุดนิ่ง เพราะใจที่หยุดนิ่งเท่านั้นจึงจะเข้าถึงกายธรรมอรหัตได้ ความสุข ความบริสุทธิ์ และความปลอดภัยทั้งมวล ประชุมรวมกันอยู่ที่กายธรรมอรหัตนี้ เพราะฉะนั้น การฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง จึงเป็นภารกิจหลักที่เราต้องทำกันทุกคน

พระลัมมะลัมพุทเธเจ้าตรัสไว้ใน ปฐมอัปปมาทสูตร ว่า

“บุคคลปรารถนาอยู่ซึ่งอายุ ความไม่มีโรค วรรณะ สวรรค์ ความเกิดในตระกูลสูง และความยินดีอันโอฬาร พึงบำเพ็ญความไม่ประมาท บัณฑิตทั้งหลายย่อมสรรเสริญความไม่ประมาทในบุญกิริยาทั้งหลาย บัณฑิตผู้ไม่ประมาท ย่อมยึดไว้ได้ซึ่งประโยชน์ทั้งสอง คือประโยชน์ในปัจจุบันนี้ และประโยชน์ในภพหน้า เพราะยึดไว้ได้ซึ่งประโยชน์นั้น ปราชญ์ผู้มีปัญญาท่านจึงเรียกว่า บัณฑิต”

ความไม่ประมาท คือ การมีสติกำกับตัวอยู่เสมอ ไม่ว่าจะ



หนทางสู่สวรรค์นิพพาน

๓๑๕

คิด พุด ทำสิ่งใด ก็ไม่ยอมถลำลงไปในทางเสื่อม และไม่ยอมพลาดโอกาสในการทำความดี ตระหนักรู้ถึงสิ่งดีที่ต้องทำ และบาปกรรมที่ต้องเว้น ความไม่ประมาทเป็นคุณธรรมที่สำคัญยิ่ง คำสอนในพระพุทธศาสนาทั้งหมด ล้วนประมวลลงที่ความไม่ประมาท เหมือนรอยเท้าทั้งหลายประชุมรวมได้ในรอยเท้าช้าง กุศลธรรมทั้งหมดก็ประมวลลงในความไม่ประมาท ซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่งกุศลธรรมทั้งปวง

พระศาสดาของเราทรงสอนว่า เราจะต้องไม่ประมาทในชีวิต มีสติเตือนตนอยู่เสมอว่า วันคืนล่วงไปๆ บัดนี้เรากำลังทำอะไรอยู่ เพื่อจะได้ไม่มัวเมาทำในสิ่งไร้สาระ เพราะเวลาแห่งการสั่งสมบุญกุศลในโลกนี้มีเพียงเล็กน้อย กาลเวลาได้กลืนกินชีวิตของเรา และสรรพสัตว์ไปทุกขณะ และจะเรียกกลับคืนมาก็ไม่ได้

เราไม่ควรประมาทในชีวิต ต้องมีสติเตือนตนเสมอว่า เราอาจจะตายเมื่อไรก็ได้ ความตายไม่มีเครื่องหมายนำหน้า ฟังเรื่องชวนขายสร้างความคิด ละบาปอกุศล และทำจิตใจให้ผ่องใสเหมือนพระอินทร์ผู้เป็นจอมเทพในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เมื่อเห็นว่าอีกไม่นานจะต้องจุติจากความเป็นเทพ พระองค์ก็ไม่ประมาทหาโอกาสสั่งสมบุญให้กับตนเองทันที



หนทางสู่สวรรค์นิพพาน

๓๑๖

*ครั้งหนึ่ง ท้าวสักกเทวราชได้ทรงเห็นบุพนิมิต ๕ ประการ ตั้งแต่ดอกไม้เหี่ยวแห้งไม่แย้มบานเหมือนแต่ก่อน ภูเขาอาภรณ์ อันเป็นทิพย์กู่คู่คร่ำหมอง เหงื่อไหลออกจากรักแร้ ผิวพรรณก็ คร่ำหมองลง รัศมีกายที่เคยสว่างไสวในตัวก็ลดลง เมื่อทรง เห็นอย่างนั้นก็รู้ว่า ไกลจะหมดเวลาที่จะเสวยทิพยสมบัติเหล่านี้ แล้ว สำหรับเวทดาทั่วไป ผู้ที่ไม่ได้เตรียมตัวไว้ ได้ทิพยสมบัติมา เพราะบุญเพียงเล็กน้อย ถึงคราวกำลังบุญจะหมดก็หว่าดกลัว ส่วนผู้ที่สั่งสมบุญไว้มาก จะไม่รู้สึกละดุ้งหว่าดกลัว เพราะรู้ว่า จะได้ขึ้นไปเสวยบุญในเทวโลกชั้นสูงๆ ขึ้นไปอีก

ส่วนท้าวสักกเทวราชเมื่อทรงเห็นบุพนิมิต ทรงมองดู สมบัติทั้งหมด ตั้งแต่เทพนคร ๑๐,๐๐๐ โยชน์ ปราสาทไพชยนต์ สูง ๑,๐๐๐ โยชน์ สุวรรณาเทวสภา ๓๐๐ โยชน์ ตันมหาปาริฉัตรสูง ๑๐๐ โยชน์ บันฑุกัมพลศิลาอาสน์ ๖๐ โยชน์ เทพอัปสร ๒๕ โกฏิ เทพบริษัทในเทวโลก สวรรค์จรลดา และทิพยสถานต่างๆ เมื่อ ทอดพระเนตรแล้ว ทรงถูกความกลัวครอบงำ จึงรีบตรวจดูว่า มีบุคคลใดบ้าง ไม่ว่าจะเป็นสมณพราหมณ์ หรือมหาพรหมที่จะ ถอนลูกศร คือความโศกของพระองค์ให้หลุดไปได้ ใครหนอที่จะ ทำให้พระองค์ได้เสวยมหาทิพยสมบัติเหล่านี้อีกต่อไป



หนทางสู่สวรรค์นิพพาน

๓๑๖

ท้าวลักกะทรงตรวจดูทั่วทั้งเทวโลก และมนุษย์โลก ไม่พบผู้ใดจะช่วยให้ ยกเว้นพระผู้มีพระภาคเจ้า จึงชักชวนเหล่า เทพบุตรเทพธิดาลงไปกราบนมัสการพระบรมศาสดาทันที สมัยนั้นพระบรมศาสดาทรงประทับอยู่ที่ถ้ำอินทสาล ทรงสนทนากับท้าวลักกะว่า “ดูก่อนมหาบัณฑิต ตามปกติพระองค์เป็นผู้มีกิจมาก มีกรณีะมาก เสด็จมา ณ ที่แห่งนี้ เพราะเหตุไรหนอ”

ท้าวลักกะทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ หลีกไปเสียนาน ตั้งใจจะมาเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า แต่ข้าพระองค์มัวประมาทยุ่งด้วยกรณีกิจบางอย่างของหมู่เทพชั้น ดาวดึงส์ จึงไม่อาจจะเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าได้ ข้าแต่พระองค์ผู้เป็นนาถของโลก ข้าพระองค์ยังมีความสงสัยเคลือบแคลงในธรรมอีกมากมาย จึงหวังคำตอบจากพระองค์ในการที่จะช่วยถอนลูกศร คือความโศกในหทัยของข้าพระองค์”

จากนั้นท้าวลักกะได้ทูลถามปัญหาที่ค้างคาใจมานาน ซึ่งมีกล่าวไว้ในลักกปัญหาสูตร เป็นคำถามที่น่าศึกษามาก และคำตอบของพระบรมศาสดาแต่ละข้อ สามารถแก้ไขข้อข้องใจของท้าวลักกะได้หมด จนเป็นเหตุให้ท้าวลักกะมีดวงตาเห็นธรรมได้บรรลุเป็นพระโสดาบัน ทรงพิจารณาเห็นไตรลักษณ์ว่า สิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีอันเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งหมด มีอันดับไป



หนทางสู่สวรรค์นิพนธ์

๓๑๘

เป็นธรรมดา นอกจากนี้ ธรรมจักขุยังได้เกิดขึ้นแก่เหล่าทวยเทพ
อีก ๘๔,๐๐๐ องค์ด้วย

เมื่อท้าวลักกะได้บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบันแล้ว ด้วย
บุญที่เกิดจากการฟังธรรม และด้วยจิตที่เลื่อมใสในพระรัตนตรัย
ทำให้พระองค์จืดต่อหน้าพระบรมศาสดา และเปลี่ยนอัตภาพ
เป็นท้าวลักกะผู้มีรัศมีกายที่สว่างไสวรุ่งโรจน์กว่าเดิม ทั้งได้
ครองเทพนครดั้งเดิม ซึ่งการจุติของพระองค์นั้นไม่มีใครล่วงรู้ มี
เพียงท้าวลักกะ และพระบรมศาสดาเท่านั้น

ท้าวลักกะทรงเปล่งอุทานด้วยจิตที่เลื่อมใสถึง ๓ ครั้งว่า
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมมาสมพุทฺธสฺส ขอนอบน้อมแด่
พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ผู้เป็นพระอรหันต์ ตรัสรู้แล้วเอง
โดยชอบ จากนั้นก็ทูลลากลับเทวโลกไปเสวยทิพยสมบัติดังเดิม
ตั้งแต่นั้นมาท้าวลักกะก็ไม่ประมาทเหมือนแต่ก่อน จะหาโอกาส
ลงมาอุปัฏฐากบำรุงพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และฟังธรรมเป็น
ประจำไม่เคยขาดเลย

จะเห็นได้ว่า การที่ท้าวลักกะทรงได้ความเป็นจอมเทพ
กลับมาดังเดิม ก็เพราะอาศัยความไม่ประมาท และเพราะทรง
ฉลาดในการหาบุญกุศลเพิ่มเติมให้กับตนเอง เมื่อได้ยินได้ฟัง
เช่นนี้แล้ว พวกเราทุกคนอย่าได้ประมาทชะล่าใจในการสั่งสม



หนทางสู่สวรรค์นิพพาน

๓๑๕

บุญกุศลให้กับตนเอง เพราะถ้าขาดบุญ สมบัติที่มีอยู่ก็วิบัติไป จะทำอะไรก็ติดๆ ขัดๆ ไปหมด บางช่วงชีวิตทำบุญมากและทำ ต่อเนื่อง สายสมบัติก็ยาว บางช่วงบางตอนช่วงบุญก็สั้น สาย สมบัติไม่ว่าจะเป็นของมนุษย์หรือทิพย์ก็สั้นตามไปด้วย ช่วง รอยต่อก็เป็นเรื่องของบาปอกุศล บางช่วงก็ยาว บางช่วงก็สั้น เพราะฉะนั้น การสั่งสมบุญอย่างต่อเนื่องจะทำให้เรามีชีวิตที่ดี ต่อไปทุกภพทุกชาติกระทั่งถึงที่สุดแห่งธรรม ต้องให้สายบุญबारมี ต่อเนื่องกันไปให้ยิ่งกว่าท้าวลักกเทวราช ที่ไม่ต้องเสียเวลามา ต่อสายสมบัติ

ดังนั้น เราจะต้องไม่ประมาทในวัย และชีวิต ให้เร่งรีบ สั่งสมบุญเรื่อยไป มากบ้างน้อยบ้างก็ทำไปเถิด ที่ไม่ทำเลยนั้น ไม่ควร ให้มีสติเตือนตนอยู่เสมอ อย่าคิดว่าตัวเรายังเป็นเด็ก อายุยังไม่มาก จึงเที่ยวเล่นเพลิดเพลินไปวันๆ ความตายไม่มี นิमितหมายเหมือนบุญนิमितในเทวโลก อย่าคิดว่าเราจะแข็งแรง อยู่อย่างนี้ตลอดไป ถ้ากรรมชั่วในอดีตตามมาทัน อาจป่วยเป็น โรคหรือไม่สบายเมื่อไรก็ได้ ในขณะที่สุขภาพยังดีอยู่ ต้องรีบ ขวนขวายสร้างความดีให้เต็มที ฉะนั้น ให้ทุกๆ คนหมั่นฝึกฝน อบรมตน อย่าได้ประมาท จะได้เป็นผู้ที่มีชีวิตไม่ผิดพลาด ไม่ หลุดจากเส้นทางสวรรค์ และนิพพานกันทุกคน